

הנהגה הביטני נא עלי וראי האם יהסר לי דבר כי נשאתי לאבוק? הלא טוב חלקי בחיים? טוב לך אמי כי נלקחת לאבי — הבת השיבה — ואנכי מה מר גורלי! כי אנשא לאיש זה לא דוד ולא רעי! —

מרדכי ליב זילבערמאן.

משלי עם *

7	אם יהיה לחון מעט שכירות ינתנו לו משוררים מזמרי זמירות.	1	הסומא הולח את עיניו האלם את שפתיו.
8	אם יזמר החון ויקרא השכוי עוד רב המרחק בינותם.	2	לפתע שמהה כי תגיע תעבור תחלוק עד ארגיע.
9	עשירות היהודי כאלומת תבן בנשוב בה רוח תגביה עוף.	3	המתהכך אצל גביר ושוע הור בצלחתו ותהכך לו עד ארגיע.
10	אין גם אחד אשר לא יאהב את האמת אך מעט מזעיר נאמנים לה.	4	שני דברים לא יסבנו לעולמים: כלב מוכר בשר ושרקן צעיר לימים.
11	אם כל אחד לפני פתחו יטאטא יהיה כל הרהוב נקי מאשפה.	5	בני! כלב נובה כי יפגשך, שמה מעליו ועבור, ואל תתחר בו כי כלב נובה לא ישוך.
12	הקבה תשקוט תנפש אם חכים מלא וגדוש.		ומבקר מחמט באשפה כי יבקרך, הראה לו את ירך ההוקה ודברוך אל תהשוך.
13	חון לעת זקנתו נובה ככלב ואוכל כפיר.	6	מדגים ומעילי ימים יעשו כל ממעמים שונים.
14	כבר און שמע את האלם מספר כי		

(* נדפס במלחף "דער הויזפריינד" של ה' נ. ספעקטאלר.

- העור ראה בעיניו את הפסח במרוצתו.
15
לא יכבד מאב עשרת בניו לבלבל:
ובנים עשרה את אביהם האחר לא
יוכלו לבלבל.
- 16
אהר יחזיק את הפיה בקרניה
והשני יוציא הלב מדריה.
- 17
גם בתפיה זהב ימצא לפעמים תולעת
ובאיש הכס מגרעת.
- 18
המלאכה צנה וסוהרה
מעוני כי יבא במהרה.
- 19
לשמהים אלי גיל הימים קלו מני רץ
ולמרירי יום יתנהגו בכבדות.
- 20
אדם יסודו מעפר, ואל תדאג ליום מהר,
הבט מאחריך, והיטיב מעלליך.
- 21
הכאב אשר ישיביענו ממרורים
הוא כי לא נוכל גלותו לאחרים.
- 22
עיר קטנה בעשיות בוערה
כל אחר רואה את הנעשה בבית חברו.
- 23
כילי שוכב ארינרי בכלב על עצם בשר.
קרובים עניים, מקומם מאחרי תנור וכירים.
- 24
על כל פשעים יכסה התרינוול⁽¹⁾.
- 25
הין מורה דעה ורב לומר יודע
בשניהם אין הברכה מצויה.
- 26
נבל שותה יטור ועגלה המלאה עמיר
משניהם נטח מן הדרך.
- 27
ידיו ולשונו לבסיל אך למותר הנמו
כי לא ידע לא יבין מה יעשה במו.
- 28
טוב לאכול לחם נקודים, מלסבול עוני
ומרורים.
- 29
טוב פרה אחת ברפת, מעשר בשרה.
- 30
עניות ועצלות אחים הנמו.
- 31
ריש ועוני לכלמה לא יחשבו,
אך גם חוד וחורר לבעליהם לא ישוו.
- 32
שפתי הסכל בכסגר לא יסגרו.
- 33
התפלה עולה מעלה, והברכה יורדת מטה.
- 34
גם בניהנם היה עם הכס,
ואל עם כסיל בגן עדן.
- 35
מתוקה האהבה אך טוב היא בלהם.
- 36

⁽¹⁾ כי הוא כפרה לכל עוהיו.

- 46 את אדוני בני ירא וזאת אנשים דוהר!
- 47 כספך אם רב הוא אדוני
כעשב השדה אוהבך נצמחו
ואם דלוח ענית בן עוני
בלטו כעוף ותעופפי.
- 48 אוהב השתיה בנערותו
יהזור על הפתחים בזקנותו.
- 49 הבט ממך ומטה
אז תראה מרום עמדתך אתה.
- 50 ממרום המדרגה לתחתית בור אך צעד
אחד,
וממעמקי שואל לעלות ברמה רב
המרחק באר.
- 51 בפי עוללים וכסילים האמת קונה ⁽²⁾
- 52 שבר מעט, יגרש המחסור לאט.
- 53 אין שוחט תרנגולת מבלי אשר יזובו
דמיה.
- 54 שלח לרחוב אונך
אז תקשוב מה ידברו עליך.
- 55 לאדם העבודה והגייעה
ולד' הברכה והתושיה.
- 37 האוהו ביה שלום בצלהרו.
- 38 כלבים בוכים מהותנים בעיר.
- 39 ריש ועוני כי יסורו לביתך,
שמע בני לעצתי ויטב לך:
עודם באבם, תן למו הפץ לבם,
השביעם מרגנך, העניקם מתירושך,
חקרב להם קרבן לריה ניהוח
למען ישמן לבם ויבעטו בך.
- 40 פרה צנומה ורקת בשר
יותר חלב תתן משורים שנים.
- 41 מה יתן ומה יוסיף לי כוס הכסף
אם מלא הוא דמעות על כל גדותיו?
- 42 מתי יזכרו לטובה העשירים את האביונים
עוד מוכים ונענים הנמו מהליים רעים
ונאמנים. ⁽¹⁾
- 43 אם צדיקים ישימו לדרך פעמיהם
גשם ומטר ילווים בדרכיהם.
- 44 טוב לאכול עם היהודי כעוגל אך לא
בז ערה אחת.
- 45 ממים ההולכים לאט
ומכלב המתחבא בלט
ומשונאך המהריש מעט קט
שמור נפשך מאר.

⁽¹⁾ אז יתנו לזקק למו לזקק רחמים צדק.

⁽²⁾ את אשר ידעו יספרו.

יליטו פניהם לבל יכירום רואיהם,
אך אחת ישבתו לכסות את ידיהם.

59

אם עוד ברק ההצלחה אל עבר פניך
יגיה,
אף אם על שחל ופתן תדרוך, רעה
אליך לא תגיע.

מרדכי ליב זילבערמאנן.

56

משתים אפר ויזרא
מאת ד' ומאיש אשר איננו ידא איתו.

57

הכמה ותבונה, בלי תום ואמונה,
כלהם באין שנים, וכמאור באין עינים.

58

מסות נסוכת על פני הצבועים,

פתגמי בן צבי.

לפנים היו צריכין לפרש רכיב ומנהיג, ועכשיו אם מנהיג רכיב פשיטא.

כלל גדול הוא ברקרוק ובחיים: כסף אף שקר מלעיל ואמת מלרע.

דוק ותמצא כי לרבים מאחינו אחרון אחרון חביב להם, ומכל מדות הקב"ה
ההזיקו את האחרונה מה הוא קיבר מרים אף הם קו ברים...

משנשמע בין חבריות כי כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו הפסיקו
אחינו לעזור איש את רעהו כלל וכלל משום פן... ואולי... כי כל המחמיר
תבוא עליו ברכה.

לפנים אמרו: משרבו המרצחים וטורפי טרף, רבו מאמצי הלב וקפצו
ידיים מלהלות, ועכשיו משרבו טורפי טרף רבו המלויים...

מעשה בפלני שהיה מוחל מחיר... דם רב שפך... וכל כך היה טרוד
בעסקי הקהל לטובת אחרים, עד כי ברקו ומצאי כי לא טל את עצמו...